

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Question No.1 is compulsory.
 2. Attempt any FOUR questions from the remaining.
 3. All questions carry equal marks.

- Q.1.** Explain the following concepts (ANY FOUR): **20**
- a) International Forums
 - b) Star Export House
 - c) Economic Environment
 - d) Joint venture
 - e) E-marketing
 - f) Certificate of Origin
 - g) International Advertising
- Q.2.** Describe the features of the International marketing and explain the driving and restraining forces in international marketing. **20**
- Q.3.** Briefly explain any two Theories of International trade. **20**
- Q.4.** State in detail about the political and technological environment factors influencing International trade. **20**
- Q.5.** Explain the functions and role of IBRD and IMF in developing international trade **20**
- Q.6.** Discuss the importance of Commerce Invoice and Letter of Credit.
- Q.7. Case Study:** **20**
- Mr. Neer is a farmer of Basmati rice in India. He had started Rice Tech International Enterprise as his own distribution firm for exporting the basmati rice. Before selling his produce in international market, it is necessary to register his produce under anyone of TRIPS elements. TRIPS elements include Patents, Trade Mark, copy rights, Geographical indication, and Trade secret etc. (TRIPS = Trade Related Intellectual Property Rights).

Note: As an advisor, suggest him following in your answer.

- (1) Guide Mr. Neer about the concept of TRIPS in WTO in detail.
- (2) Under which element of TRIPS, he can register his product in India. Justify your answer.

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना : १. प्रथम प्रश्न अनिवार्य आहे.

२. प्रश्न २ ते ७ मधील कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे द्या.

३. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१. खालील संकल्पना स्पष्ट करा. २०
 अ) आंतरराष्ट्रीय फोरम
 ब) तारांकित निर्यात हाऊस
 क) आर्थिक पर्यावरण
 ड) संयुक्त उपक्रम
 ई) ई – विपणन
 फ) मूळ प्रमाणपत्र
 ग) आंतरराष्ट्रीय जाहिरात
- प्र.२. आंतरराष्ट्रीय विपणनाची वैशिष्ट्ये सांगा व आंतरराष्ट्रीय विपणनास असलेल्या प्रेरक व प्रतिबंधक शक्ती स्पष्ट करा. २०
- प्र.३. आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचे कोणतेही दोन सिद्धांत समजावून सांगा. २०
- प्र.४. आंतरराष्ट्रीय विपणनांस प्रवृत्त करणारे राजकीय व तांत्रिक घटक सविस्तर समजावून सांगा. २०
- प्र.५. आंतरराष्ट्रीय व्यापार विकसित करण्यात आय. आर. बी. डी. (IRBD) व आंतरराष्ट्रीय नाणे निधी (IMF) ची भूमिका स्पष्ट करा. २०
- प्र.६. व्यापारिक चलन (Commercial Invoice) व पत्र पत्र (Letter of Credit) चे महत्व सांगा. २०
- प्र.७. वस्तुनिष्ठ अभ्यास २०
 श्री. नीर हे बासमती तांदळाची शेती करणारे गृहस्थ आहेत. “तांदूळ तंत्रज्ञान आंतरराष्ट्रीय संस्था” ही त्यांनी स्थापन केलेली संस्था निर्यातीकरीता वितरण करणारी संस्था आहे. त्यांनी उत्पादन केलेला तांदूळ आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेत विकण्याआधी कुठल्याही TRIPs घटकात नोंदणी करणे गरजेचे आहे. पेटन्सस, व्यापार चिन्ह, प्रत अधिकार, भौगोलिक संकेत आणि व्यापार गुपित इ. घटकांचा TRIPs मध्ये समावेश आहे. TRIPs (व्यापार संबंधित बौद्धिक मालमत्ता हक्क).
 अ) श्री. नीर यांना आंतरराष्ट्रीय व्यापार संघटनेशी निगडित असलेल्या TRIPs या संकल्पनेवर मार्गदर्शन करा.
 ब) व्यापार संबंधित बौद्धिक मालमत्ता हक्काच्या कोणत्या घटकाच्या अंतर्गत ते त्यांचे उत्पादन भारतात नोंदवू शकतात ते सांगा व तुमचे उत्तर समायोजित करा.
